

Bohoslužby v Jeseníku 18.května 2014

J 14, 1-12

Milé sestry, milí bratři, o co tomu Ježíši vlastně jde? Proč je mezi námi, kam ukazují jeho slova a činy? Možná si řekneme, že je to přeci zbytečná otázka. Vždyť je nám to dávno jasné, proč je zde, co dělá a co z toho plyne pro nás. Stále se o tom mluví, dokola o tom čteme, je mnoho příležitostí si jeho dílo připomínat a rozebírat ho ze všech stran. Víme, známe, rozumíme, přesto stále můžeme být překvapeni, kam ten Ježíš ukazuje, do jaké nás staví situace.

Ve chvíli, o které jsme dnes četli, učedníci byli patrně dost překvapeni tím, kam Ježíš ukazuje. Je to pozoruhodné. Vždyť s ním byli už poměrně dlouho. Mnoho toho slyšeli, viděli, prožili. Také znali Písma a mohli spoustu věcí dopředu vytušit. Bylo přeci zřejmé, že Ježíšova přítomnost mezi nimi nebude věčná, jednou přijde chvíle loučení, chvíle, kdy se vydají na cestu, kterou budou muset zvládnout bez něj. Přesto jsou najednou zneklidněni a Ježíš musí připomínat, že není důvod, aby se jejich srdce chvělo úzkostí, aby se děsilo. Pravda, Ježíš mluví o odchodu, o události, která nemá místo v plánu učedníků a hlavně je nečekaná. Taková nečekaná zpráva dokáže zarazit. Ale zde jde o něco víc. Jde o to, že si to učedníci bez něj neumí představit, a patrně ani moc nerozumí tomu, proč se vlastně musí s Ježíšem loučit. Tuší, že se stane něco velkého, je před nimi důležitý okamžik. A to s sebou nese napětí, nejistotu, chvění srdce. Jak to dopadne, co všechno se změní, co bude dál? Přichází zlomová chvíle a to je vždy náročné. Člověku nepomůže, co ví a zná, zkrátka je najednou nejistý, protože dění kolem sebe nemá ve svých rukou.

První věcí, o kterou Ježíši jde, je to, abychom v takových zlomových chvílích neměli strach, nechvěli se úzkostí. Místo strachu máme mít víru. Místo obav a spekulací si smíme uvědomit, že přeci spoléháme na Boha, on je základ našeho života. A jestliže spoléháme na Boha, pak smíme spoléhat i na Ježíše. On nedělá nic, co by bylo v rozporu s Božími plány, s Božím dílem. Co koná Ježíš, nelze oddělit od toho, co koná Bůh. O chvíli později pak Ježíš přímo řekne, že vztah mezi nimi je velice úzký, jsou v podstatě totéž. Ježíš je Božím nástrojem, Bůh je v něm a proto jedná, jak jedná. Tím pádem můžeme jeho dílo vidět v jiném světle, nemusíme se ho bát, ale můžeme věřit tomu, že toto dílo má pro náš život svůj význam. Vede nás někam, kde to sice neznáme, ale směli jsme už něco poznat o tom, který nás vede. A tak smíme si uvědomit, že Ježíši jde o to, aby byla posílena naše víra Bohu. S tím pak přichází další krok, o kterém mluví. Odchází, aby nám připravil místo.

Slovy o příbytcích u svého Otce ukazuje Ježíš k významu oběti, kterou má podstoupit. Nezapomínejme, že tato slova pronáší chvíli před cestou do Getsemane, kde bude zatčen. Odchod tedy není námi očekávané Nanebevstoupení, ale cesta branou smrti do věčného života. Je to cesta k nebeskému Otci, která ale vede skrze Ježíšovu oběť. Připravit místo tak znamená porazit nepřítele, který brání tomu, abychom mohli vejít. Z toho důvodu také Ježíš poměrně sebevědomě říká, že cestu, kam jde, znají. Sám ji ukázal, odhalil. Tomu ovšem učedníci neporozuměli a tak jim říká naplno, že ta cesta je on a vede k jeho Otci. A není možné jít jinudy, jen skrze něj. To je věc, která je někdy trochu těžká na přijetí. Opravdu je Ježíš jediná cesta? Zamysleme se nad tím, že pokud by to tak nebylo, pokud by bylo možno dojít spásy jiným způsobem, jiným způsobem se vrátit do společenství Otce v nebesích, zda by Bůh dopustil něco takového, jako je smrt vlastního Syna na kříži? Ježíš na kříže nezemřel proto, že by to bylo vhodné nebo potřebné. Zemřel, protože to bylo nutné. Byly přeci i jiné cesty. Byl zde Zákon, byla zde doba před Zákonem. Nic z toho, ale člověka zpět k Bohu nepřivedlo. Jediný způsob, jak přivést člověka zpět k Bohu a očistit jej od jeho vin, je oběť Božího Syna. Se zvěstí o této oběti a této cestě pak posílá Ježíš své učedníky ke všem národům. Proč by to dělal, kdyby měly tyto národy alternativní cestu, která by nepotřebovala Ježíše a jeho kříž? Bohu nejde o utrpení Ježíše či jeho služebníků. Jde mu o spásu každého člověka. Proto jeho služebníci trpí od vládců a mocných. Ne kvůli Božímu rozmaru, ale kvůli jeho slovu, které je i těmto vládcům a mocným jedinou cestou záchrany.

Slova o výlučnosti toho, co jsme poznali, mohou působit problémy. V době nutné mezináboženské tolerance můžou znamenat velikou překážku. Jenže ani zde nejsou na místě obavy a nařčení z netolerance. Myslím, že není nic netolerantního na tom, když člověk řekne i jiným národům a kulturám, že spása je možná jen skrze Ježíše, že není jiná cesta. Není přece problém obsah ale forma sdělení. Ježíš nikoho k přijetí evangelia nenutil. Zvěstoval, že toto je cesta, kterou je třeba jít, jestli chce člověk dojít spásy. Jak s pozváním každý naloží, to už je věc jiná. Proto není na překážku, když si stojíme za tím, že cestou k poznání Boha není žádné jiné náboženství. Nemáme druhé ničit. Ježíš ukázal, že on je ta cesta. A jaká ta cesta je? Je to cesta pokoje, cesta svědectví. Vyznává, že Otec je v něm a proto působí skutky ne zrovna obvyklé. Jsou to skutky lásky, skutky, které pomáhají a zachraňují. Skrze ně je poznatelná sama Boží podstata. Bůh zamýšlí záchranu, proto pomáhá člověku všude, kde to jen jde. Toto pomáhání pak přenáší skrze Ježíše i na nás. Slovo o jediné cestě záchrany v Kristu Ježíši je tak doplněno viditelnými skutky Boží lásky.

V tomto dnešním textu zaznívá na začátku i na konci slovo o víře. Kdo věří v Boha, může věřit i v Ježíše. Kdo věří v Ježíše, může pak konat stejné skutky jako on. Ježíš odejde ke svému Otci a sešle svého Ducha. Tak jako on byl jeho nástrojem, staneme se jeho nástroji my. Víra je klíč k tomu, aby mohli i ty ostatní národy poznat cenu Ježíšovy oběti a jedinečnost jeho cesty. Pokud se ztratí víra z díla spásy, vede to ke katastrofě. Například z Ježíšova slova o jedinečnosti Ježíše jako cesty k Otci se stane nástroj násilné misie. Bez víry se svědectví Boží lásky může

lehce zvrtnout v touhu přesvědčit druhého za každou cenu, včetně takové, že třeba zemře. Přitom Ježíši nejde rozhodně o to, aby se davy formálně hlásili k jeho jménu. Jde mu o to, aby v nich Boží slovo zapustilo kořeny, stalo se setbou, která vzroste a dá hojnou úrodu a navrátí je do Boží náruče. Víru tak můžeme označit za předpoklad poznání, že Boží pravdě jen sloužíme, prochází skrze nás, ale nepatří nám. Spása není z nás, ale z Boha, proto je potřeba nechat konat jeho Ducha. A to nejen kolem nás, ale samozřejmě i v nás. A tak poznání, že Ježíš je jediná cesta záchrany nás má posílit k tomu, abychom si to nenechali pro sebe, abychom to světu nezamlčeli. Avšak nemá nás vést k tomu, abychom se stali soudci, kteří začnou rozhodovat o životech těch druhých.

V textu dnešního evangelia můžeme sledovat posun od strachu ke službě. Je to posun, který mluví i do naší současnosti. Vždyť stav srdce sevřeného úzkostí či neklidem nám není vůbec cizí. Kolik jen věcí nám přijde v tom pohledu vpřed velikou neznámou, otazníkem, za kterým nedokážeme vytušit žádnou odpověď? Možné se ptáme podobně jako učedníci, co s námi tedy bude? Jak zvládneme novou situaci, do které se dostáváme? Srdce se chvěje, úzkost se snáší, ale přichází také slovo Ježíšovo. Přece věříme Bohu. A víra není jen prázdné slovo. A tak věříme, že je zde cesta, kterou je sám Ježíš. Jeho služba, jeho odvaha, jeho důvěra jsou svědectvím Boha, který je v tomto světě a chce v něm mít i nás. V sevření úzkostí a srdcem plným strachem nic neuděláme, ničemu a nikomu nepomůžeme. A tak máme možnost posunout se k poslední výzvě textu z Janova evangelia. Kdo věří v Ježíše, bude činit skutky jako on, možná i větší. Chvilé před zlomovým okamžikem má tedy svou naději. Není to chvíle strachu a úzkosti, ale vchází do ní světlo naděje, které volá do služby. Vše, co se děje, děje se, abychom našli smysl pro naši službu. Proto se tváří v tvář tomu, co je před námi a co nemáme ve svých rukou, nemusíme děsit, ale smíme věřit. Smíme spoléhat, že my to sice v rukou nemáme, ale má to v rukou Bůh, který chce i skrze nás dát světu novou sílu a pozvání k životu. Teď už přeci víme, co měl Ježíš v plánu, oč mu šlo. Šlo o nás. A jde mu o nás i dnes. Sám přeci říká, že je pravdou, cestou i životem. V něm tedy poznáváme a získáváme všechno, co potřebujeme. Jdeme-li za ním, poznáváme pravdu, nežijeme ve lži a iluzi, ale poznáváme, jak na tom jsme. Můžeme tak lehce najít cestu, jak svou situaci řešit. A tu opět nacházíme v Kristu. Stejně jako život. Ať se tedy naše srdce neděsí, ale spolehne na toho, který nám zjevil svou cestu života a pozval nás, abychom po ní došli tam, kam již od stvoření patříme, do společenství s nebeským Otcem.

Pane Ježíši, svírá se nám nitro, když myslíme na to, co bude. Chvěje se naše srdce, když vidíme, že vše není v našich rukou. Avšak přichází k nám také tvůj pokoj, když se nás dotýkáš, když v nás budíš víru, když v tobě poznáváme lásku a moc tvého Otce. Zachovávej nás v ní, ať smíme být našemu světu stejnými svědky života, jako jsi byl ty sám.

Neděle 18.května 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Pondělí, 29 Zář 2014 08:57 -

Amen.